

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

DEFINITIEVE VERSIE
A5-0017/2001

25 januari 2001

VERSLAG

over de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement:
"De Europese Unie en Macau na het jaar 2000"
(COM(1999) 484 – C5-0169/2000 – 2000/2099(COS))

Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid
en defensiebeleid

Rapporteur: Mário Soares

INHOUD

	Blz.
PROCEDUREVERLOOP	4
ONTWERPRESOLUTIE	5
TOELICHTING	9
ADVIES VAN DE COMMISSIE INDUSTRIE, EXTERNE HANDEL, ONDERZOEK EN ENERGIE.....	18

PROCEDUREVERLOOP

Bij schrijven van 12 november 2000 deed de Commissie haar mededeling aan de Raad en het Europees Parlement: "De Europese Unie en Macau na het jaar 2000" (COM(1999) 484 – 2000/2099(COS)) toekomen aan het Parlement.

Op 10 april 2000 gaf de Voorzitter van het Parlement kennis van de verwijzing van deze mededeling naar de Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid als commissie ten principale en naar de Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid en de Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie als medeadviserende commissies (C5-0169/2000).

De Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid benoemde op haar vergadering van 23 september 1999 Mário Soares tot rapporteur.

De commissie behandelde de mededeling van de Commissie en het ontwerpverslag op haar vergadering van 4 december 2000 en 22 januari 2001.

Op dezelfde vergadering hechtte zij met algemene stemmen haar goedkeuring aan de ontwerpresolutie.

Bij de stemming waren aanwezig: Baroness Nicholson of Winterbourne (waarnemend voorzitter), Mário Soares (rapporteur), Bastiaan Belder, Maria Carrilho (verving Rosa M. Díez González), Michael Gahler, Alfred Gomolka, Vasco Graça Moura (verving José Pacheco Pereira), Bertel Haarder, Pedro Marset Campos, Linda McAvan, Emilio Menéndez del Valle, Raimon Obiols i Germà, Hans-Gert Poettering, Jacques F. Poos, Jannis Sakellariou, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Ioannis Souladakis, Giorgos Katiforis (verving Hannes Swoboda), Johan Van Hecke, Paavo Väyrynen en Matti Wuori.

Het advies van de Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie is bij dit verslag gevoegd.

Het verslag werd ingediend op 25 januari 2001.

De termijn voor de indiening van amendementen wordt bekendgemaakt in de ontwerpagenda voor de vergaderperiode waarin het verslag wordt behandeld.

ONTWERPRESOLUTIE

Resolutie van het Europees Parlement over de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement: "De Europese Unie en Macau na het jaar 2000" (COM(1999) 484 – C5-0169/2000 – 2000/2099(COS))

Het Europees Parlement,

- gezien de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement "De Europese Unie en Macau na het jaar 2000" (COM(1999) 484 – C5-0169/2000),
 - onder verwijzing naar zijn resolutie van 16 december 1999 over Macau¹,
 - gezien de besluiten van Europese Raden van Keulen (3-4 juni 1999) en Helsinki (10-11 december 1999),
 - onder verwijzing naar zijn resolutie van 12 juni 1997 over de mededeling van de Commissie "Een beleid op lange termijn voor de betrekkingen tussen China en Europa"²,
 - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid en het advies van de Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie (A5-0017/2001),
- A. overwegende dat Portugal en de Volksrepubliek China voorbeeldige onderhandelingen hebben gevoerd die hebben geleid tot de Gezamenlijke Verklaring van China en Portugal van 1987 en de basiswet van 1993 van de Speciale Autonome Regio van Macau, hierna SAR van Macau genoemd,
- B. overwegende dat de Gezamenlijke Verklaring van 1987 en de basiswet van 1993 de belangrijkste instrumenten van het specifieke karakter van de SAR van Macau vormen omdat zij de naleving waarborgen van het huidige economische, culturele en sociale bestel en zelfstandige uitvoerende, wetgevende en rechtsprekende bevoegdheden verlenen, met inbegrip van de mogelijkheid om in hoger beroep te gaan,
- C. toejuichend dat de SAR van Macau thans over een modern juridisch apparaat beschikt dat de grondrechten en vrijheden waarborgt, met inbegrip van het expliciete verbod in het wetboek van strafrecht om de doodstraf te voltrekken,
- D. overwegende dat het toe te juichen valt dat een akkoord is bereikt over de naleving van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR) en het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten (IVESC);
- E. overwegende dat Macau een belangrijke bijdrage kan leveren aan de betrekkingen tussen de Europese Unie en de Volksrepubliek China, alsook de andere landen van deze regio op grond van zijn specifieke culturele karakter, moderne infrastructuur en welvarende

¹ Nog niet gepubliceerd in PB.

² PB C 200 van 30.6.1997, blz. 158.

economie waar de dienstensector een steeds belangrijker plaats inneemt;

- F. overwegende dat de Commissie heeft toegezegd het overgangsproces zorgvuldig te begeleiden en bij te dragen tot de consolidering van het beginsel "een land, twee systemen"; juicht met name het besluit toe om nog in het jaar 2000 een verslag over de betrekkingen tussen de Europese Unie en Macau te publiceren;
 - G. overwegende dat de Europese Top van Keulen en de Europese Top van Helsinki hebben toegezegd dat Europa Macau zal steunen en erop hebben gewezen dat het belangrijk is dat de rechten en vrijheden die zijn neergelegd in de gezamenlijke verklaring en de basiswet volledig worden toegepast;
 - H. overwegende dat het belangrijk is dat de sinds 1 januari 1993 van kracht zijnde handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en Macau van kracht blijft - inclusief het behoud van de in deze overeenkomsten neergelegde structuren, zoals met name de gemengde commissie die jaarlijks bijeenkomt - aangezien dit de betrekkingen tussen beide partijen en de autonomie van de SAR-Macau versterkt;
 - I. overwegende dat de economische en handelsbureau van Macau bij de Europese Unie, die in Brussel is gezeteld, een doorslaggevende rol speelt bij de consolidering van de betrekkingen tussen de twee partijen;
1. juicht het vreedzame verloop van de bestuursoverdracht van de Speciale Autonome Regio van Macau toe;
 2. is van mening dat Macau een belangrijke rol blijft vervullen na zijn integratie in China als Speciale Administratieve Regio en dat het voor de Europese Unie een stabiel economisch centrum blijft in het gebied van Azië en de Stille Oceaan;
 3. verzoekt het regeringshoofd van de SAR-Macau om er in het kader van de hem toegekende bevoegdheden voor te zorgen dat de basiswet wordt nageleefd omdat de volledige toepassing hiervan de beste garantie voor de toekomst van Macau biedt, wetende dat de Europese Unie de ontwikkelingen in de SAR op de voet volgt;
 4. verzoekt de regering van de SAR-Macau de rapporten die in het kader van de toepassing van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR) en het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten (IVESC) zijn gepland, op te stellen en aan de Verenigde Naties voor te leggen;
 5. wijst er andermaal op dat het instemt met de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement "De Europese Unie en Macau na het jaar 2000";
 6. is verheugd over het voornemen van de Commissie jaarlijks een rapport te publiceren over de betrekkingen EU-Macau en verzoekt de Commissie haar eerste rapport binnen drie maanden na de aanneming van het EP-verslag te publiceren teneinde een goed beeld van de situatie in Macau te kunnen krijgen in de hoop dat dit verslag een solide basis zal vormen voor de consolidering van de betrekkingen tussen de Europese Unie en Macau en een duidelijk signaal zal geven dat de autonomie van Macau belangrijk is;
 7. juicht het voorstel van de Commissie toe om de kwestie Macau op de agenda te houden

als een van de gespreksonderwerpen tussen de EU en China;

8. wijst erop dat de Unie de mogelijkheid heeft een essentiële bijdrage te leveren aan het behoud van de hoge graad van autonomie en het specifieke karakter van de SAR-Macau, dat onlosmakelijk verbonden is met de naleving van het beginsel "Een land, twee systemen";
9. verzoekt de Raad zijn steun aan de SAR-Macau dan ook te handhaven;
10. verzoekt de Europese Unie de instrumenten waarover zij beschikt actief in te zetten, zoals met name de politieke dialoog, gemeenschappelijke optredens, gemeenschappelijke standpunten, en in het bijzonder samenwerkingsmaatregelen;
11. verzoekt de Europese Unie de basis voor de dialoog met de autoriteiten van de SAR te versterken, met name via het zenden van vertegenwoordigers van haar instellingen naar het betrokken gebied;
12. verzoekt de Europese Unie samenwerkingsacties ten behoeve van Macau te bevorderen, met name op het gebied van juridische opleidingen en samenwerking, financiële dienstensector, opleiding van overheidsambtenaren en het toerisme, wetende dat Macau een platform vormt voor de verbetering van de samenwerking tussen de Europese Unie en de andere landen van deze regio;
13. is ervan overtuigd dat de verlenging van de handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en Macau van 1993 een essentieel instrument vormt voor de permanente dialoog tussen de beide partijen dat de bescherming van de mensenrechten die in de preambule van deze overeenkomst is neergelegd, garandeert;
14. wenst dat de gemengde commissie Macau-Europese Unie, een orgaan dat in het kader van de handels- en samenwerkingsovereenkomst van 1993 jaarlijks bijeenkomt, haar werkzaamheden en de gevolgen van haar besluiten een meer dynamische wending geeft;
15. verwelkomt het feit dat er tussen Macau en Hongkong goede betrekkingen bestaan, aangezien de twee gebieden het principe "één land, twee systemen" toepassen en beide lid zijn van de Wereldhandelsorganisatie;
16. onderstreept dat de Europese investeringen in de SAR-Macau moeten worden bevorderd door middel van al beschikbare of eventueel nieuwe communautaire instrumenten en programma's;
17. vraagt de Europese bedrijven die in Macau en via Macau ook in China actief zijn, bij hun activiteiten de fundamentele arbeidsnormen van de IAO na te leven en vraagt de Commissie dat zij de ontwikkeling van deze kwestie volgt;
18. verzoekt de Commissie om, zoals zij in haar mededeling aan de Raad en het Europees Parlement "de Europese Unie en Macau na het jaar 2000" aankondigt, een functionaris voor de samenwerking EG-Macau aan te wijzen om de coördinatie van de bilaterale samenwerking te begeleiden, ten einde duidelijk te maken dat de consolidering van de betrekkingen tussen beide partijen haar ter harte gaat;

19. verzoekt de economische en het handelsdelegatie van Macau bij de Europese Unie een dynamischer koers te varen, haar betrekkingen met de Europese instellingen een nieuwe impuls te geven en te laten zien dat de consolidering van de betrekkingen tussen Macau en de EU haar ter harte gaan;
20. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, de regeringen van de lidstaten, de regering en het parlement van de SAR-Macau, alsmede de regering van de Volksrepubliek China.

TOELICHTING

I. INLEIDING

1. Macau was het eerste permanente contactpunt dat Europa in het Verre Oosten gevestigd heeft en heeft vanaf die tijd een essentiële rol gespeeld binnen de betrekkingen tussen beide regio's. De meer dan vier eeuwen Portugees bestuur in dit gebied is een toonbeeld van vreedzaam samenleven tussen de Europese en Chinese beschaving, hetgeen van cruciaal belang is om te begrijpen dat het specifieke karakter van Macau behouden moet blijven.
2. Op 20 december 1999 werd de Speciale Administratieve Regio Macau opgericht ter gelegenheid van de overdracht van de soevereiniteit door Portugal aan China en de installatie van de regering van de SAR. Portugal en China hebben intensief onderhandeld over de voorwaarden van deze overdracht die zijn neergelegd in de Gezamenlijke Verklaring van Portugal en China van 1987 en de basiswet van 1993.
3. In de Gezamenlijke Verklaring wordt bekrachtigd dat de SAR 50 jaar van kracht zal blijven en onderworpen is aan het beginsel "Een land, twee systemen". Overeenkomstig dit beginsel heeft de SAR zelfstandige wetgevende, uitvoerende en rechtsprekende bevoegdheden gekregen met instandhouding van het sociale, culturele en economisch bestel dat op het moment van de soevereiniteitsoverdracht van kracht was. De basiswet van 1993 vormt het belangrijkste instrument voor de volledige toepassing van de rechten en vrijheden die onder het beginsel "Een land, twee systemen" vallen, waarbij de rechtsstaat duidelijk in acht moet worden genomen.
4. Uit hoofde van het omschreven systeem behoudt Macau een eigen munt en autonomie op het gebied van de uitvoerende macht, rechtspraak en douane. Ook blijven de rechten en vrijheden gehandhaafd, zoals de vrijheid van meningsuiting, van vergadering en vereniging, alsmede godsdienstvrijheid. En hoewel het buitenlands- en defensiebeleid onder de bevoegdheid van de centrale regering van Peking valt, behoudt Macau een zekere graad van autonomie als internationale partner in het kader van overeenkomsten, akkoorden en organisaties waarbij dit land partij is.
5. Macau neemt de mensenrechten en fundamentele vrijheden in acht, in ieder geval voor zover dit door de regering van de regio kan worden gecontroleerd. In het wetboek van strafrecht zijn expliciete bepalingen opgenomen om de doodstraf te verbieden.

II. HET ANTWOORD VAN DE EUROPESE UNIE

6. De Europese Raad van Keulen van juni 1999 juichte de positieve stemming toe die het gehele bestuursoverdrachtproces kenmerkte. De Raad rekende er stellig op dat de "volledige uitvoering van de Gemeenschappelijke Verklaring tussen China en Portugal borg zou staan voor een probleemloze overdracht van het bestuur op 20 december 1999". De Raad was tevens van oordeel dat een "hoge mate van autonomie van de toekomstige Speciale Autonome Regio, alsmede de continuïteit van de maatschappelijke, economische en culturele specificiteit van Macau de basis voor de stabiliteit en welvaart van de Regio

zouden vormen".

7. De Europese Raad van Helsinki van december 1999 benadrukte aan de vooravond van de soevereiniteitsoverdracht van Macau "het belang dat hij hecht aan de stabiliteit en welvaart van Macau" als een Speciale Administratieve Regio van China. De Raad sprak zijn overtuiging uit dat "het vrijwaren van zijn specifieke identiteit en de rechten en vrijheden van zijn bevolking, zoals neergelegd in de Chinees-Portugese Gezamenlijke Verklaring van 1997 en de basiswet, de toekomst van Macau garandeerden.
8. In haar mededeling tracht de Commissie de contouren aan te geven van de betrekkingen tussen de Europese Unie en Macau na de oprichting van de Speciale Administratieve Regio. Zij zegt ervan overtuigd te zijn dat Macau "een doorslaggevende rol kan spelen als brug tussen Azië en Europa, met name op terreinen zoals democratie, mensenrechten en individuele vrijheden, alsmede economische en handelsaangelegenheden, met inbegrip van de WTO en culturele aangelegenheden".
9. De Commissie noemt enkele manieren om de betrekkingen tussen de Europese Unie en Macau in stand te houden en verder aan te halen:
 - directe contacten met Macau blijven onderhouden op de in de basiswet vastgelegde terreinen, waarbij zij Macau als een internationale partner erkent;
 - de tenuitvoerlegging van het "Een land, twee systemen"-concept van nabij volgen en bevorderen ten einde de autonomie van Macau ten volle te steunen;
 - instaan voor de volledige tenuitvoerlegging van de bilaterale handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en Macau die dienst moet doen als instrument via het welk de bilaterale betrekkingen kunnen worden versterkt;
 - Europese investeringen in de SAR bevorderen, via gebruikmaking van bestaande of toekomstige instrumenten en bevordering van de contacten tussen vertegenwoordigers van het bedrijfsleven van beide regio's;
 - Macau aanmoedigen om de ervaring opgedaan met het WTO-lidmaatschap door te geven aan China;
 - de tenuitvoerlegging volgen van de internationale overeenkomsten waarbij Macau partij is en Macau aanmoedigen zijn deelneming aan andere overeenkomsten te verruimen;
 - Macau's regionale rol op het gebied van menselijk potentieel helpen versterken, met name via opleiding, voorlichtingsactiviteiten en uitwisselingen;
 - reeds in 2000 publicatie van een jaarverslag over de reikwijdte van de betrekkingen tussen de Europese Unie en Macau.

III. HET POLITIEK BESTEL VAN DE SPECIALE ADMINISTRATIEVE REGIO

10. Hoewel de regering van de Volksrepubliek China op 20 december 1999 de soevereiniteit over Macau heeft overgenomen, garandeert de goedkeuring van de basiswet, waarin het

beginsel "Een land, twee systemen" is neergelegd, door de Nationale Raad van het Chinese volk in 1993 dat Macau bestuurd wordt in het kader van een politiek, juridisch en economisch bestel dat verschilt van het zijne, hetgeen geleid heeft tot oprichting van een Speciale Administratieve Regio.

11. De SAR is gevestigd op het ambt van het hoofd van de regering, dat wordt gesteund door een Raad en een wetgevend orgaan dat in overeenstemming met de Gezamenlijke Verklaring van China en Portugal en overeenkomstig de in de basiswet neergelegde bepalingen, exclusief is samengesteld uit permanente inwoners van Macau. Ook zijn de president van het Hooggerechtshof, de procureur en de belangrijkste leden van de regering van de regio verplicht hun permanente woonplaats in Macau te hebben.
12. De regering van de SAR is het uitvoerend orgaan van de regio en aan het hoofd hiervan staat de regeringsleider:

Regeringsleider

De regeringsleider is de belangrijkste bestuurder van de Speciale Administratieve Regio van Macau en is verantwoording verschuldigd aan de centrale volksregering en de Speciale Administratieve Regio van Macau.

De regeringsleider wordt op grond van de verkiezingsuitslag of referenda op plaatselijk niveau door de centrale volksregering benoemd. De eerste regeringsleider, de heer Edmund Ho, werd benoemd na te zijn gekozen door de selectiecommissie en bekleedde zijn post op 20 december 1999, de dag waarop de Speciale Administratieve Regio werd opgericht. De ambtstermijn van de regeringsleider bedraagt vijf jaar en kan eenmaal worden verlengd.

Het is de taak van de regeringsleider de regering van de Speciale Administratieve Regio van Macau te leiden. Hij moet ervoor zorgen dat de basiswet en alle andere wetten die van toepassing zijn op de SAR van Macau in acht worden genomen. Hij moet wetsvoorstellen die door het parlement zijn goedgekeurd, ondertekenen en ervoor zorgen dat deze wetten gepubliceerd worden; hij moet de ontwerpbegroting die door het parlement is goedgekeurd ondertekenen en de centrale volksregering op de hoogte stellen van de begroting en de eindrekeningen; hij moet het beleid van de regering formuleren en de maatregelen van bestuur laten publiceren; hij moet de bestuursrechtelijke regels laten publiceren en erop toezien dat zij worden nageleefd; hij moet de centrale volksregering de namen van de kandidaten voor de posten van secretaris, commissaris inzake corruptie, commissaris inzake audit, de hoofden van politie en de hoofden van de douanediens ten ter goedkeuring voorleggen; hij moet de centrale volksregering tevens de ontslagvoorstellen voor bovengenoemde personen voorleggen; hij moet een deel van de leden van het parlement benoemen. Hij moet de leden van de Raad benoemen/ontslaan; hij moet de kandidaat voor de post van procureur voorstellen zodat deze door de centrale volksregering benoemd kan worden en hij gaat ook over het ontslag van laatstgenoemde; hij moet de presidenten en rechters van de diverse rechtbanken, de plaatsvervangers van de procureur en overheidsambtenaren benoemen c.q. ontslaan. Onder bepaalde omstandigheden moet hij het parlement ontbinden.

De Raad

De wetgevende raad van de Speciale Administratieve Regio van Macau is het orgaan dat de regeringsleider moet bijstaan bij het nemen van besluiten. De Raad wordt voorgezeten door de regeringsleider en komt ten minste een maal per maand bijeen. De leden van de wetgevende raad worden benoemd door het hoofd van de regering uit de belangrijkste leden van de regering, de leden van het parlement en andere prominente figuren. Het aantal leden van de wetgevende raad varieert van zeven tot elf.

Het parlement

De zittingsduur van het parlement van de Speciale Autonome Regio van Macau bedraagt vier jaar, met uitzondering van de eerste zittingsperiode.

Het eerste parlement van de Speciale Administratieve Regio van Macau bestaat uit 23 leden, waarvan er acht rechtstreeks zijn gekozen, acht onrechtstreeks en er zeven door het hoofd van de regering zijn benoemd. Het tweede parlement zal bestaan uit 27 leden, waarvan er tien rechtstreeks zijn gekozen, tien onrechtstreeks en er zeven door het hoofd van de regering zijn benoemd. Hun ambtstermijn loopt tot 2005. Het derde en de daarop volgende parlementen zullen zijn samengesteld uit 29 leden, waarvan er twaalf rechtstreeks zijn gekozen, tien onrechtstreeks en er zeven door het hoofd van de regering zijn benoemd. Iedere wijziging die zich vanaf het einde van de derde zittingsperiode uit hoofde van de bepalingen van de basiswet voordoet, moet met tweederde meerderheid van de leden en instemming van het hoofd van de regering worden goedgekeurd. Het permanente comité van het nationale parlement van China moet hiervan in kennis worden gesteld.

Het parlement van de Speciale Administratieve Regio van Macau wordt voorgezeten door een voorzitter en een ondervoorzitter die door en uit de leden van het parlement worden gekozen.

Het parlement heeft tot taak wetten op te stellen, te wijzigen, op te schorten of in te trekken. Het parlement moet de door de regering ingediende ontwerpbegroting behandelen en goedkeuren en het door de regering ingediende verslag over de uitvoering van de begroting evalueren. Ook moet het parlement op grond van het door de regering ingediende voorstel de essentiële elementen van het belastingstelsel definiëren en de regering toestemming verlenen staatsschulden te maken. Het parlement moet het door het hoofd van de regering ingediende verslag over de beleidslijnen van de regering behandelen.

Onder bepaalde omstandigheden kan het parlement met een meerderheid van twee derde van de leden een motie van wantrouwen tegen het hoofd van de regering aannemen. De centrale regering van de Volksrepubliek China moet hiervan in kennis worden gesteld en neemt de uiteindelijke beslissing.

Gerechtelijke organen

De rechtbanken van de Speciale Administratieve Regio van Macau spreken zelfstandig recht, zijn gevrijwaard van iedere inmenging en slechts aan de wet onderworpen. De Speciale Administratieve Regio van Macau beschikt over een kantongerecht en een gerechtshof en een Hooggerechtshof dat het hoogste beroepsorgaan van de Speciale Administratieve Regio van Macau vormt.

Binnen de kantongerechten van de Speciale Administratieve Regio van Macau kunnen, indien noodzakelijk, gespecialiseerde rechtbanken worden gevormd. De rechtbank voor strafzaken die vroeger al bestond blijft voortbestaan.

De Speciale Administratieve Regio van Macau beschikt over een rechtbank voor bestuursrechtelijke zaken met jurisdictie over bestuursrechtelijke en fiscale zaken. Tegen vonnissen van deze rechtbank kan beroep bij het gerechtshof worden aangetekend.

De rechters van de diverse rechtbanken van de Speciale Administratieve Regio van Macau worden door het hoofd van de regering benoemd op voorstel van een onafhankelijke commissie die is samengesteld uit rechters, advocaten en plaatselijke persoonlijkheden. De presidenten van de diverse rechtbanken worden via co-optatie door het hoofd van de regering benoemd. De benoemings/ontslagbesluiten van de president van Hooggerechtshof moeten schriftelijk aan het permanent comité van het Chinese parlement worden medegedeeld..

Commissariaat inzake corruptie

Het commissariaat inzake corruptie is een onafhankelijk orgaan en het hoofd hiervan is verantwoording aan het hoofd van de regering verschuldigd. Het betrokken hoofd en de organen die onder zijn verantwoordelijkheid vallen, genieten alle rechten die in de wet zijn neergelegd en blijven gevrijwaard van iedere vorm van inmenging van overheidsdiensten, bestuurders en publieke figuren. Het commissariaat inzake corruptie is het machtigste middel van de regering om de corruptie te bestrijden.

Rekenkamer

In overeenstemming met de bepalingen van de basiswet functioneert de Rekenkamer zelfstandig en is daarbij gevrijwaard van iedere vorm van inmenging. De Rekenkamer is verantwoording verschuldigd aan het hoofd van de regering.

Douanediensten

In overeenstemming met de bepalingen van de basiswet zullen in het jaar 2000 douanediensten worden opgericht. De centrale volksregering heeft reeds de persoon gekozen die leiding aan deze dienst zal gaan geven. Momenteel nemen de economische controlediensten en de water- en douanepolitie gezamenlijk de taken van de genoemde diensten waar.

Politie

Het politiekorps van de Speciale Administratieve Regio van Macau wordt momenteel geherstructureerd. Nog dit jaar zullen in overeenstemming met de basiswet politiediensten worden opgericht en zal het hoofd hiervan worden benoemd.

IV. GEGEVENS OVER MACAU

13. Macau telt ongeveer 450.000 inwoners, met een inkomen per hoofd van de bevolking dat tot de hoogste van Azië behoort, nl. 17.000 US \$ per jaar. Het BNP bedraagt 7,8 miljard US \$.
14. De economie van Macau draait voornamelijk op traditionele industrieën zoals de textiel- en speelgoedindustrie. Momenteel is er in Macau sprake van een overgang naar een diensteneconomie wegens zijn bevoorrechte geografische ligging, moderne infrastructuren, autonomie op douanegebied en goed opgeleide arbeidskrachten.
15. Macau kan bogen op de volgende moderne infrastructuurvoorzieningen waardoor dit land in Azië een strategische rol kan spelen:
 - een moderne internationale luchthaven die veilig en efficiënt is;
 - een telecommunicatienetwerk van de laatste generatie;
 - een gezond leefmilieu waarbij ook gezorgd is voor de verwerking van vaste afvalstoffen;
 - een systeem voor waterzuivering dat als een van de beste van Azië wordt beschouwd;
 - een doeltreffend en gediversifieerd vervoersnetwerk;
 - moderne hotels, gesteund door een opleidingscentrum van zeer hoge kwaliteit: het opleidingsinstituut voor toerisme in Macau,
 - een eigen ziekenhuis.
16. Macau beschikt ook over een zeer goed onderwijssysteem met eigen hoge onderwijsinstellingen die van essentieel belang zijn en waaraan het feit dat het grootste deel van de bevolking uit jongeren bestaat, niet vreemd is.
17. Onder Portugees bestuur zijn enige successen geboekt bij de strijd tegen de corruptie, illegale handel en prostitutie die verband houden met het gokken dat nog steeds de belangrijkste sector van Macau vormt, en met name via de bestrijding van de triades.

Op het moment van de soevereiniteitsoverdracht waren de belangrijkste triadechefs gevangen genomen, veroordeeld en berecht. De strijd tegen de corruptie werd echter bemoeilijkt door de nabijheid van continentaal China waar de triades hun toevlucht konden zoeken. De voormalige Portugese autoriteiten die het gebied bestuurden, zijn van mening dat de bestrijding van de triades en hun illegale activiteiten door de soevereiniteitsoverdracht aan China doeltreffender zal worden. Er zij op gewezen dat het huidige regeringshoofd van de SAR, de heer Edmund Ho, beloofd heeft de noodzakelijke maatregelen te treffen ten einde van Macau een centrum van welvarende handel te maken, een gediversifieerde diensteneconomie op te zetten en het land minder afhankelijk van de inkomsten van kansspelen te maken.

V. MACAU EN HET EXTERN OPTREDEN

18. De regering van de Volksrepubliek China heeft toegezegd het Internationaal Verdrag inzake burgerrecht en politieke rechten (IVBPR) en het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten (IVESC) in de Speciale Administratieve Regio van Macau na te leven. Het wachten is nu op de rapporten die in het kader van deze verdragen door de regering van de SAR moeten worden opgesteld en bij de bevoegde organen van de Verenigde Naties moeten worden ingediend.
19. Macau is een van de medeoprichters van de WTO en de Europese Unie kan Macau dan ook verzoeken zijn ervaringen over hoe de regels van het wereldhandelssysteem moeten worden toegepast met China delen en een actieve rol spelen bij een eventuele deelname van China in deze organisatie.
20. Macau heeft dankzij zijn bijzondere kenmerken en het feit dat er tussen China en Portugal nooit geschillen hebben bestaan altijd een belangrijke rol gespeeld voor de contacten van China met het buitenland. Deze troef kan in het kader van de politieke dialoog tussen de Europese Unie en China worden geïnstitutionaliseerd.

VI. DE BETREKKINGEN EU-MACAU

21. De EU is de derde belangrijkste investeerder in Macau, na China en Hong Kong. Van de vijftien EU-lidstaten is Portugal de belangrijkste investeerder in Macau, gevolgd door Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk.
22. Portugal heeft met China een overeenkomst gesloten over de continuïteit van de belangrijkste concessie-overeenkomsten op grond waarvan Europese bedrijven zullen deelnemen in de openbare dienstensector zodat de Europese investeringen beter gegarandeerd zijn.
23. De Overeenkomst inzake samenwerking en handel tussen de Europese Unie en Macau, die sinds 1 januari 1993 van kracht is, vormt het essentiële instrument voor het aanhalen van de bilaterale betrekkingen en vormt de basis van de rechtstreekse dialoog tussen beide partijen. Met instemming van alle betrokken partijen - EU, Portugal en China - blijft deze overeenkomst in de SAR van kracht. Deze overeenkomst moet gehandhaafd blijven gezien haar belang in het kader van de bilaterale betrekkingen EU-Macau, de versterking van de graad van autonomie van Macau en omdat deze overeenkomst de bescherming van de mensenrechten die in de preambule van deze overeenkomst is neergelegd, waarborgt.
24. Naast de Overeenkomst inzake handel en samenwerking heeft de EU samenwerkings- en opleidingsakkoorden met Macau gesloten in cruciale sectoren zoals het openbaar bestuur, Europese studies, toerisme, bedrijfsvoering en financiële dienstverlening. De betrekkingen tussen de EU en Macau kunnen een nieuwe impuls krijgen door dit soort acties te bevorderen en voort te zetten.
25. Toen Macau nog onder Portugees bestuur stond, heeft de Europese Unie aangekondigd een vertegenwoordiger te benoemen wiens bevoegdheden nauw verband zouden houden met de betrekkingen tussen de Europese Unie en Macau. De Europese Commissie heeft hiermee laten zien dat een intensivering van de betrekkingen haar ter harte gaat.
26. Macau beschikt over een economische en handelsdelegatie bij de Europese Unie waaruit

het belang blijkt dat Macau aan de betrekkingen tussen beide partijen hecht.

VII. CONCLUSIES

De Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid:

27. bevestigt dat de volledige toepassing van de in de Gezamenlijke Verklaring en basiswet neergelegde beginselen van fundamenteel belang is voor de welvaart van Macau en zal de ontwikkelingen in de SAR dan ook op de voet blijven volgen;
28. is van mening dat de EU de ontwikkelingen in de SAR nauwlettend in het oog moeten houden, wenst dat de politieke dialoog tussen de Europese Unie en Macau geïntensiveerd wordt en is van mening dat wederzijdse bezoeken van organen en hoogwaardigheidsbekleders moeten worden bevorderd;
29. verzoekt de Commissie haar standpunt over de voortzetting van de vigerende Overeenkomst inzake handel en samenwerking tussen de Europese Unie en Macau te bevestigen;
30. verzoekt de Gemengde Commissie EU-Macau jaarlijks in het kader van de Overeenkomst inzake handel en samenwerking bijeen te komen, meer activiteiten te ontplooiën en de geboekte resultaten te exploiteren;
31. is van mening dat de samenwerking op de meest verschillende niveaus een uitstekende gelegenheid biedt om de betrekkingen met Macau te consolideren en zijn strategische rol bij de betrekkingen tussen de Europese Unie en Azië te versterken;
32. dringt in het kader van de politieke dialoog met China aan op een hechte samenwerking met Macau als medeoprichter van de WTO;
33. hoopt dat de SAR haar internationaal toezeggingen gestand zal doen, met name als het gaat om de naleving van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR) en het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten (IVESC).

13 september 2000

ADVIES VAN DE COMMISSIE INDUSTRIE, EXTERNE HANDEL, ONDERZOEK EN ENERGIE

aan de Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke
veiligheid en defensiebeleid

inzake de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees
Parlement over “de Europese Unie en Macau na het jaar 2000”
(COM(1999) 0484 – C5-0169/2000 – 2000/2099(COS))

Rapporteur voor advies: Christos Folias

PROCEDUREVERLOOP

De Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie benoemde op haar vergadering van 25 mei 2000 Christos Folias tot rapporteur voor advies.

De commissie behandelde het ontwerpadvies op haar vergaderingen van 25 mei, 12 juli en 13 september 2000.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met 38 stemmen voor bij 16 onthoudingen haar goedkeuring aan de hierna volgende conclusies.

Bij de stemming waren aanwezig: Carlos Westendorp y Cabeza, voorzitter; Peter Michael Mombaur, ondervoorzitter; Christos Folias, rapporteur voor advies; David Robert Bowe (verving Glyn Ford), Massimo Carraro, Gérard Caudron, Giles Bryan Chichester, Nicholas Clegg, Dorette Corbey (verving Harlem Désir), Willy C.E.H. De Clercq, Claude J.-M.J. Desama, Concepció Ferrer, Colette Flesch, Neena Gill (verving Elena Valenciano Martínez-Orozco), Norbert Glante, Alfred Gomolka (verving Godelieve Quisthoudt-Rowohl), Lisbeth Grönfeldt Bergman (verving Marjo Tuulevi Matikainen-Kallström), Michel Hansenne, Helmut Kuhne (verving François Zimeray), Werner Langen, Peter Liese (verving Paul Rübig), Rolf Linkohr, Eryl Margaret McNally, Erika Mann, Elizabeth Montfort, Angelika Niebler, Hervé Novelli (verving Malcolm Harbour), Reino Kalervo Paasilinna, Elly Plooijs-van Gorsel, John Purvis, Daniela Raschhofer, Imelda Mary Read, Mechtild Rothe, Christian Foldberg Røvsing, Umberto Scapagnini, Ilka Schröder, Konrad K. Schwaiger, Esko Olavi Seppänen, Astrid Thors, Claude Turmes (verving Yves Piétrasanta), Jaime Valdivielso de Cué, Alejo Vidal-Quadras Roca, Dominique Vlasto, Carlos Anders Wijkman en Myrsini Zorba.

1. Inleiding

Na meer dan vier eeuwen onder Portugees bestuur werd Macau op 20 december 1999 overdragen aan China. In 1987 waren Portugal en China tot een overeenkomst gekomen over de teruggave van Macau aan China in december 1999. Zij stelden ook een reeks bepalingen vast die de autonomie van Macau verzekerden: o.a. het recht om een lokale leiding te kiezen, het recht van de bewoners op vrij verkeer en het recht van Macau om na 1999 zijn levenswijze onveranderd te behouden voor een duur van vijftig jaar.

Vandaag wordt Macau bestuurd door een hoofd uitvoerende macht die overeenkomstig de in de basiswet van de Speciale administratieve regio (SAR) vastgelegde procedure wordt benoemd. Het hoofd uitvoerende macht is staatshoofd en regeringsleider en hij wordt bijgestaan door een Wetgevende Vergadering met zeventien leden. Zes leden van dit orgaan worden rechtstreeks verkozen, zes leden worden verkozen door sociale, culturele en economische organisaties en vijf leden worden door het hoofd uitvoerende macht aangesteld. Al deze bepalingen zijn opgenomen in de gezamenlijke Chinees-Portugese verklaring van 1987. De verklaring voorziet in de totstandbrenging van een Speciale administratieve regio (SAR) overeenkomstig het beginsel “één land, twee systemen”. Ditzelfde systeem is overigens ook toegepast voor Hongkong na overdracht van dit gebied door het Verenigd Koninkrijk aan China.

De SAR-Macau geniet een ruime mate van autonomie in alle gebieden van haar bevoegdheid, behalve wat betreft vraagstukken op het gebied van buitenlandse betrekkingen en defensie. De onafhankelijke uitvoerende, wetgevende en rechterlijke macht worden uitgeoefend door de bewoners van Macau, zonder dat de centrale overheid van de Volksrepubliek China tussenkomt. De voorwaarden van de gezamenlijke verklaring, zoals goedgekeurd door het Chinese Nationale Volkscongres in 1993, zijn vervat in de basiswet – of mini-grondwet- van de SAR-Macau.

De handel met China kreeg een officieel karakter in 1553 en van dat ogenblik af werd Macau het belangrijkste centrum van het internationaal handelsverkeer met China en Japan. De internationale handelsgemeenschap ging zich toen in Macau vestigen. Maar op het eind van de 19de eeuw werd Macau op handelsgebied voorbijgestoken door Hongkong en op korte tijd verlieten de handelaren het Portugese gebied, dat nooit zijn vroegere handelsbelang terugwon.

De strategische positie van Macau in de Aziatische regio, op de kust van Zuid-China en dichtbij Hongkong, alsook het feit dat het dezelfde waarden deelt als gevolg van de culturele symbiose van Macau met Portugal, dragen ertoe bij dat de goede betrekkingen van de Europese Unie met Macau worden voortgezet. Tot slot kan worden gesteld dat Macau, als autonoom douanegebied, als gebied met aanzienlijke economische mogelijkheden en als belangrijke toegangspoort tot een zeer dynamisch gebied, stimulansen schept en waarborgen biedt voor een versterkte commerciële samenwerking tussen Macau en de Europese Unie.

De Europese Unie moet in de toekomst een belangrijke rol vervullen voor de stabiliteit en de vooruitgang van de SAR-Macau. Overigens is op de Europese Raad van Keulen de overtuiging uitgedrukt dat de bestaande betrekkingen tussen de Unie en Macau in hoge mate bijdragen tot de ontwikkeling van het gebied.

2. De economie van Macau

Macau heeft een gezond systeem van overheidsfinanciën en het inkomen per hoofd is er met ongeveer 17.000 euro per jaar één van de hoogste in Azië. Het BBP bedraagt circa 7,8 miljoen dollar. Macau heeft zich ontwikkeld van een industriële economie gebaseerd op bepaalde sectoren zoals textiel en speelgoed, tot een dienstverlenende economie die zich vooral met toerisme bezighoudt.

Macau is stichtend lid van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) : zo kan het een belangrijke rol spelen in de verwachte toetreding van China tot de organisatie en kan het zijn expertise overdragen over hoe de regels van het wereldhandelssysteem worden toegepast.

Macau heeft een concurrentievoorsprong op de andere Aziatische economieën en is aantrekkelijk voor buitenlandse investeerders wegens de volgende bijzondere kenmerken: een vrijhaven, lage belastingen en fiscale voordelen, lage bedrijfskosten, moderne infrastructuur en een geavanceerd telecommunicatiesysteem. Bovendien maakt de vertrouwde juridische en culturele omgeving het voor de buitenlandse investeerders gemakkelijker om handel te drijven met China.

Na de overdracht van Macau aan China beloofde de gouverneur maatregelen te nemen om van Macau een bloeiend bedrijfscentrum te maken door de dienstverlenende economie te diversifiëren en de economie minder afhankelijk te maken van toerisme en kansspelen.. Momenteel zorgt de gokindustrie voor meer dan 50% van de staatsinkomsten en stelt hij zowat een vierde van de actieve bevolking tewerk. Dit heeft voor heel wat problemen gezorgd in Macau, aangezien in deze sector afpersing schering en inslag is.

De belangrijkste investeerder is China. Daarna volgen Hongkong en de Europese Unie. Van de vijftien lidstaten is Portugal de meest actieve investeerder met 27 investeringsbedrijven, gevolgd door Frankrijk (5) en het Verenigd Koninkrijk (4). De investeringen van China zijn vooral toegespitst op infrastructuur, handel en toerisme.

3. Economische betrekkingen EU/Macau

De op een na grootste handelspartner van Macau is de EU. De EU neemt ongeveer 30% van de totale jaarlijkse uitvoer af en 11% van de invoer in Macau is uit de EU afkomstig. Zoals hoger al gezegd is de EU de derde grootste investeerder in het gebied. Er dient echter op te worden gewezen dat de voornaamst franchisecontracten bij de overheidsdiensten waar Europese ondernemingen bij betrokken zijn, verlengd zijn na de overdracht van Macau aan China.

De bilaterale betrekkingen van de Europese Unie met Macau en het kader voor rechtstreekse dialoog zijn gebaseerd op de handels- en samenwerkingsovereenkomst van 1993. De betrokken partijen (China, Macau en EU) hadden afgesproken dat de overeenkomst zou worden verlengd na de machtsoverdracht. Basisdoelstelling van dit instrument is de intensivering en diversifiëring van de handels- en economische betrekkingen met Macau, met name in de dienstensector overeenkomstig de door de regering van Macau vastgestelde prioriteiten. Daarom moet de EU nog meer inspanningen leveren om de Europese investeringen in het gebied aan te moedigen hetzij met behulp van bestaande instrumenten zoals Asia Invest, hetzij met nieuwe instrumenten. De EU moet ook maatregelen nemen om de rechtstreekse dialoog tussen vertegenwoordigers van het bedrijfsleven te bevorderen.

Naast de handels- en samenwerkingsovereenkomst heeft de EU ook

samenwerkingsovereenkomsten met Macau gesloten in basissectoren, zoals bedrijfsbestuur, openbaar bestuur, Europese studies, financiële diensten en toerisme.

CONCLUSIES

De Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie verzoekt de ten principale bevoegde Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid onderstaande suggesties in de goed te keuren ontwerp-resolutie op te nemen:

Wat betreft de economische en handelsbetrekkingen tussen Macau en de EU

1. is van mening dat Macau een belangrijke rol blijft vervullen na zijn overdracht aan China en dat het voor de Europese Unie een stabiel economisch centrum blijft in het gebied van Azië en de Stille Oceaan;
2. is verheugd over het voornemen van de Commissie jaarlijks een rapport te publiceren over de betrekkingen EU-Macau en verzoekt de Commissie haar eerste rapport binnen drie maanden na de aanneming van het EP-verslag te publiceren teneinde een goed beeld van de situatie in Macau na de overdracht te kunnen krijgen;
3. beklemtoont dat de verwachte toetreding van China tot de Wereldhandelsorganisatie zorgt voor een nieuwe situatie en dynamiek in de betrekkingen van Macau met de EU, welke zal voortvloeien uit de ontwikkeling en de kwalitatieve verandering van de betrekkingen van China met de EU en de VS; vraagt de Commissie evenwel de verschillende stadia van de ontwikkelingen intensief te volgen;
4. is ingenomen met de oprichting van een bureau voor handels- en economische aangelegenheden van Macau in de EG en spoort aan tot een nauwe samenwerking tussen de Commissie en dit bureau;
5. onderstreept dat de Europese investeringen in de SAR-Macau moeten worden bevorderd door middel van al beschikbare of eventueel nieuwe communautaire instrumenten en programma's;
6. vraagt de Europese bedrijven die in Macau en via Macau ook in China actief zijn, bij hun activiteiten de fundamentele arbeidsnormen van de IAO na te leven en vraagt de Commissie dat zij de ontwikkeling van deze kwestie volgt;
7. juicht het voorstel van de Commissie toe om de kwestie Macau op de agenda te houden als een van de gespreksonderwerpen tussen de EU en China;
8. verwelkomt het feit dat er tussen Macau en Hongkong goede betrekkingen bestaan, aangezien de twee gebieden het principe "één land, twee systemen" toepassen en beide lid zijn van de Wereldhandelsorganisatie.